

ROADMAP VOOR SMART RESTART

De coronacrisis stelt ons voor grote problemen in het nu. Maar op korte termijn ligt de uitdaging voor ons de herstart van de economie vorm te geven. Daarbij zien we kansen de positieve ervaringen uit de crisis te benutten met een blijvende impact op de mobiliteit. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft Connekt aangegeven open te staan voor onze inbreng. Daarom heeft Connekt besloten haar netwerk te mobiliseren om gezamenlijk een roadmap te maken voor een dergelijke Smart Restart. Hoe gaan we mobiliteit herstarten na de coronamaatregelen?

In deze notitie heeft de Connekt Strategy Committee drie onderwerpen geformuleerd voor de Roadmap voor Smart Restart. Aan het netwerk de vraag om ideeën voor te genereren om deze onderwerpen realiteit te gaan maken. We inventariseren welke ideeën en oplossingen gaan bijdragen. We werken ze uit tot een set concrete aanbevelingen voor de Roadmap voor Smart Restart die we aanbieden aan het ministerie.

DE AANLEIDING

In april 2020 zitten we nog midden in onze 'Intelligent Lockdown'. We nemen de maatregelen van de overheid serieus. Organisaties en de mensen vinden hun weg in het thuiswerken; we blijken toch een stuk flexibeler dan we dachten.

Files zijn verdwenen en onze lucht is schoner dan deze in tijden is geweest. Wat zou het mooi zijn om de positieve effecten van deze zware crisis vast te houden. Iets meer thuiswerken heeft een positief effect op de belasting van ons wegennet. Het is dan ook eenvoudig om te denken: geen files meer, dan ook geen noodzaak voor uitbreiding van de capaciteit. Met gevolgen voor investeringen in aanleg en onderhoud van wegen en in slimme systemen.

De overheidsmaatregelen worden gefaseerd versoepeld. Het verleden leert dat we snel weer in ons oude ritme vervallen. Wat zou dat zonde zijn. Hoe kunnen we zorgen dat dat niet gaat gebeuren? Nu hebben we de kans om samen, met elkaar, te bepalen hoe we dit willen aanpakken. Welke sturingsmaatregelen zijn maatschappelijk haalbaar, hoe kunnen we de gedragsverandering vasthouden?

Zoals we deze crisis proberen te tackelen met een incrementele crisismanagementstrategie, zo kunnen we ook werken aan onze herstart.

In het Connektnetwerk beschikken we samen over de visie, de expertise en de oplossingen om een wenkend perspectief te schetsen voor een mobiliteit, die de individuele reiziger én onze maatschappij zowel op korte als lange termijn dient. Als netwerk zijn we in staat deze opgave gezamenlijk aan te pakken. In tijden van crisis is de urgentie en behoefte aan samenwerking alleen maar groter. Daarom neemt Connekt het initiatief om het Smart Restart Plan te maken door middel van publiek-private samenwerking.

WAT IS ONS DOEL?

Doel is het creëren van een concrete roadmap voor de Smart Restart. Hoe ziet de economische en duurzame herstart van de BV Nederland eruit? Wat starten we op, in welke volgorde, wie doet wat? Welke regels hanteren we daar tijdelijk bij? Wat kunnen we voor de langere termijn vasthouden en wordt het Nieuw Nederlands Normaal? We willen bijdragen aan duurzaamheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

De focus zal liggen op personenvervoer. De Smart Restart voor het goederenvervoer wordt geleid door de Topsector Logistiek. Connekt zorgt voor de verbinding.

WAAR MOET HET NETWERK IN DE BRAINSTORM REKENING MEE HOUDEN?

- Ideeën moeten haalbaar zijn en we moeten er als Connektnetwerk zelf ook actie op kunnen ondernemen;
- Ideeën moeten schaalbaar zijn (functioneel, in tijd en geografisch);
- Er moet een goede balans zijn tussen korte en lange termijn. Wat is nu de situatie, waar willen we naartoe en hoe gaan we flexibel om met de stappen er tussen (maatregelen versoepelen of juist weer aanscherpen)? We houden de lange termijn in ons achterhoofd en dan gericht op de balans tussen verkeersveiligheid, duurzaamheid en bereikbaarheid.
- Door de impact die mobiliteit en logistiek heeft op alle sectoren kunnen we breed kijken, maar het gaat erom waar we met het netwerk invloed kunnen uitoefenen;
- We kijken het perspectief van gedragsverandering: Hoe houden we ingezette bewegingen vast en zorgen we dat we niet volledig terugvallen? De mens is nu eenmaal een gewoontedier. Practise what you preach: kunnen we zelf het voortouw in nemen als netwerk?

OP WELKE ONDERWERPEN KAN HET CONNEKTNETWERK IMPACT GENEREREN?

1. Mobility footprint: het puntenmodel om ons nieuwe (mobiliteits)gedrag vast te houden en te belonen

Voor de coronamaatregelen spraken we over thuis je rit plannen, vooraf bedenken hoe je zou gaan reizen. Maar waarom zou je dat doen? Je auto staat voor de deur. Staat er file dan vertrekt er een trein elke 10 minuten en je kunt bijna altijd mee (en zelfs zitten). Rijden de treinen niet, dan wacht je tot de file voorbij is. En als het echt te lang duurt, dan blijf je thuiswerken.

Die volgorde is nu volkomen anders. Je werkt namelijk bijna elke dag thuis. Je plant de dagen op een andere manier. Je weet dat voor overleggen je niet naar kantoor hoeft, je kunt brainstormen zelfs online doen. Dit gaan we vasthouden. Want we staan met elkaar versted dat de impact van thuiswerken heel groot is. Dit voelen we zo aan, maar het gevoel gaan we ook kracht bij zetten door het te onderbouwen met facts & figures. We nemen het voortouw als netwerk om te laten zien dat we niet meer terug willen naar de oude situatie.

We draaien het om en nemen vanaf nu als uitgangspunt "we gaan thuiswerken tenzij we een goede reden hebben om op kantoor aanwezig te zijn". Daar gaan we elkaar voor belonen. Want niet reizen heeft positieve effecten op het milieu, op de doorstroming en op de verkeersveiligheid.

- Hoe gaan we punten sparen of krijgen we per organisatie punten toegewezen die we kunnen inzetten?
- Doen we dit op individueel- of op organisatieniveau?
- Hoe gaan we de effecten meten en bijhouden?
- Hoe gaan organisaties om met mobiliteit? Als je toch standaard een aantal dagen thuiswerkt, is een deelauto bespreekbaar?
- Kunnen organisaties hun mobiliteit gaan plannen? En samen reizen (met 1,5 meter afstand) mogelijk maken?
- Kunnen we inzicht krijgen in de beschikbaarheid van zitplaatsen in het OV?
- Hoe kan de overheid dit stimuleren? En in tijden van crisis ingrijpen?
- Hoe kan het Connexxionnetwerk hier het voortouw in nemen?
- Kunnen we gamification inzetten?

2. Mobility as a Service: een kans om te versnellen

Voor corona ontbrak de urgentie voor MaaS, nu is het geen vanzelfsprekendheid meer dat er plaats is in het OV. We willen voorkomen dat iedereen straks in zijn eigen auto gaat stappen en het OV links laat liggen.

- Hoe gaan we mensen weer het OV in krijgen op een veilige manier?
- Hoe kan de versnelling van MaaS de drukte op het OV gedeeltelijk wegnemen?
- Wat hebben we nodig voor die versnelling?
- Hoe zorgen we voor de versnelling van nieuwe betalings- en toegangssystemen?
- Hoe past deelmobiliteit in een anderhalve metermaatschappij? Welke modaliteiten die binnen MaaS zijn geschikt in de opstart?
- Maximale capaciteit OV na versoepeling van restricties is 25%. Hoe voorkomen we dat autowegen dichtslibben als iedereen massaal in eigen vervoersmiddel stapt?

3. Anderhalve meter in mobiliteit in de stad: een veerkrachtig mobiliteitssysteem

Alle onderdelen van onze economie en ons dagelijks leven worden heroverwogen. In deze crisis ligt de nadruk zeker op de manier waarop we ons verplaatsen. Ook na corona zal onze mobiliteit er waarschijnlijk blijvend anders uit gaan zien. Dus wat gaat gebeuren met het openbaar vervoer, micromobiliteit, deelmobiliteit, lopen en fietsen?

Hoe gaan we een mobiliteitssysteem bouwen dat veerkrachtig is en onze gezondheid kan waarborgen? Dit vraagt om een publiek-private aanpak, niet vanuit de verschillende modaliteiten maar over de modaliteiten heen. We hebben een gezamenlijke visie nodig.

- Welke inzichten zijn nodig om hier sterker uit te komen?
- Hoe krijgen we meer inzicht in de impact van maatregelen op onze capaciteit? Kunnen we de veranderingen in modaliteiten voorspellen?
- Hoe zorgen we voor meer 'resilience' in ons mobiliteitssysteem? Kunnen we omgaan met versoepeling en aanscherping van maatregelen? Zo ja, hoe dan?
- Hoe maken we voertuigen anderhalve-meter-'proof'? En op een manier dat ze ook aan de veiligheidseisen voldoen?
- Kunnen we versneld overgaan op reserveringssystemen en ticketssystemen?
- Is het mogelijk om kwetsbare groepen social distancing mobiliteit features aanbieden?

Deel voorafgaand aan de brainstorm met ons hoe jouw organisatie kan bijdragen op welk onderwerp. Dit kun je doen middels een videoboodschap of door een PowerPoint-slide te maken. Stuur deze naar info@connekt.nl met als onderwerp Smart Restart. En denk vooraf na over je input. Tot donderdag!